

FÆLLES

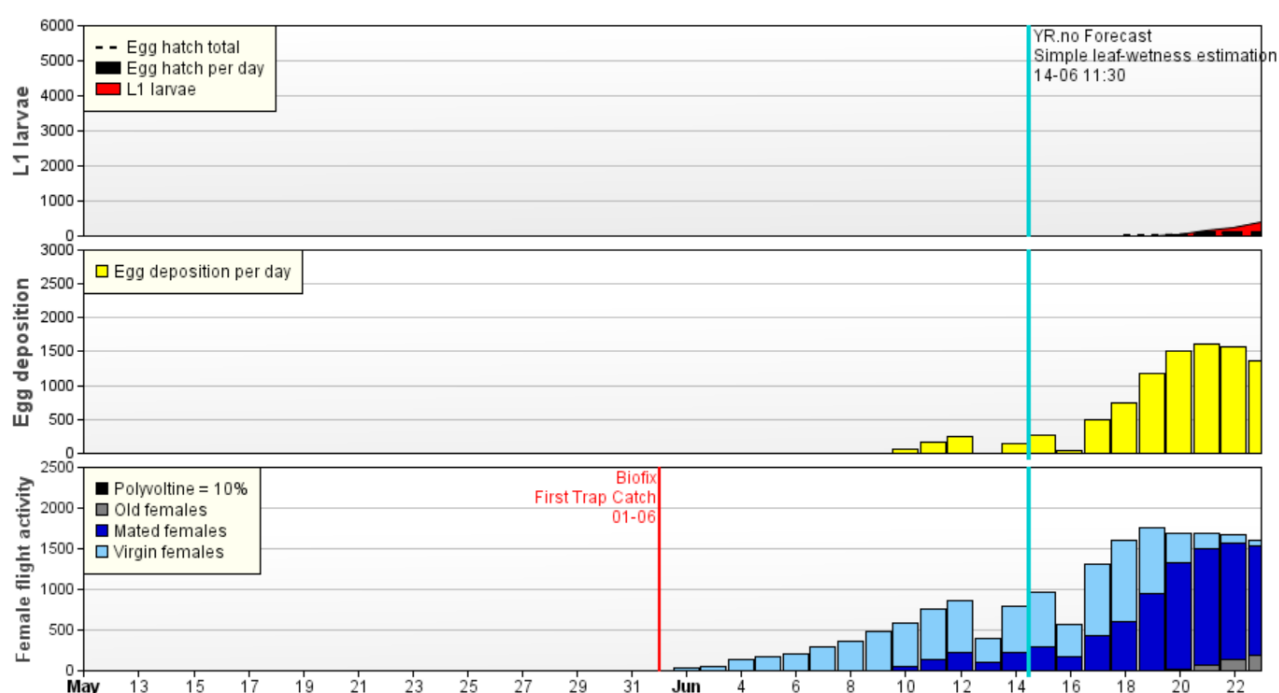
ÆBLEVIKLER

Behandlingstidspunkt

- Hvornår æggene forventes at klække kan udregnes således: 10 grader trækkes fra døgngennemsnitstemperaturen (døgngennemsnit på 15°C tæller således for 5), og for hvert døgn siden fangst summeres op til 90.
- Er det varmt går der ca 2 uger fra æglægning til klækning. Er det forholdsvis køligt vejr går der ca 3 uger fra æglægning til klækning.
- Det eksakte behandlingstidspunkt vil afhænge af lokalitet, smittetryk, fangst i fælder, og vejret mm.
- Før 20. juni: På de allertidligste lokaliteter og hvor der er højt smittetryk eller hvis der har været stor fangst i fælderne sidst i maj/først i juni bør der behandles med Madex/Madex Top inden 20. juni.
- Fra 20. juni: ved lavt smittetryk/sene lokaliteter kan behandling med Madex/Madex Top påbegyndes senere.
- Vi følger op på udviklingen i kommende nyhedsbreve.
- Kraftig regn, når æggene klækker, mindsker larvernes succesrate. Derfor må vejrudsigten indgå i vurderingen af behov/tidspunkt for behandling.

INDHOLD:

FÆLLES.....	1
ÆBLEVIKLER.....	1
Æblevikler og feromonforvirring	4
Øvrige viklerarter	4
Ørentvist.....	4
Vanding.....	4
Rodbeskæring.....	5
KONVENTIONELT.....	5
Pærebladlopper	5
Rød æblebladlus	5
Blodlus	6
Ukrudt.....	6
Bladgødning	7
ØKOLOGI.....	7
Meldug	7
Skurv	8
Røde lus	8
Ukrudtsbekæmpelse.	8
Bladgødskning.....	8

RIMpro simulerer begyndende æg-klækning fra ca 18. juni (station på Fyn med biofix 1. juni).

Feromonfælder/skadetærskler

- **Nogle steder har der allerede været betydelig fangst i fælderne.**
- Husk at til biofix i RIMpro må dato for første fangst ikke være fra plantage med feromonforvirring.
- Fangst i feromonfælder er et nyttigt værktøj til at overvåge populationen/flyvningen.
- Det er hanner, som fanges i feromonfælder, mens det jo er hunnerne, som lægger æggene.
- Stol ikke på gamle kapsler som har ligget for længe eller ikke er opbevaret korrekt (i fryser).
- En gammel skadetærskel hedder: Der er behov for bekæmpelse, når der er fanget 15 hanner pr. uge pr. fælde. Vores erfaring er imidlertid, at der skal behandles ved mindre fangst.
- Fældefangst skal altid sammenholdes med:
 - angrebsgraden det foregående år.
 - mængden af frugt i år.
 - vejret under æglægningen - det har været/er godt vejr for æblevikleren at flyve i år!
- Skift limplader, hvis de har hængt længe og har fanget meget eller er støvet til, så det ikke er fangst/støv som begrænser fangsten.
- Skift feromonkapslerne når der er gået 4-5 uger siden de blev lagt i/skiftet sidst.

Den voksne æblevikler er en lille grå sommerfugl. Den lægger æg på lune aftener.

Æblevikleren som skadevolder

- Æblevikleren kan være en særdeles alvorlig skadevolder.
- Æblevikler kendes også som "orm i æblet"
- Æblevikleren kan også gøre skade i pærer.
- Angreb er indgangsport for blandt andet ørentvist og monilia.
- Æblevikleren er helt afhængig af frugt for at kunne gennemføre sin livscyklus.
- **Hvis der er lille frugtsætning, vil der være få frugter, som vikleren kan fordele sig på. Ved smittetryk/fangst gælder det altså om at få behandlet.**

Skade af æblevikler Fyn 29. juni 2020. Æbleviklerlarven efterlader tørre ekskrementer. Larven er hvid med sort hoved.

Æblevikleren kan også gøre skade i pærer.

Huller i frugten kan udnyttes af ørentvist, som udhuler frugten yderligere.

Huller i frugten er indgangsport for blandt andet monilia. Pga. kontaktsmitte kan monilia føre til stort tab i blandt andet Ingrid Marie og Aroma.

Madex/Madex Top

- Madex Top er en anden virusstamme end Madex. Har der været brugt Madex i mange år, er det en fordel at skifte til Madex Top.
- Madex/Madex Top bruges, når æggene klækker.
- Generelt: **der bruges 50 ml/ha i hver behandling og der behandles ca hver 7. dag i den periode, hvor æggene klækker. Har man ingen erfaring, kan man regne med 3 behandlinger.**
- Ved højt smittetryk/meget fangst, kan man overveje at behandle med 5-6 dages interval og gå op i dosering på 60-75 ml/ha i hver behandling. Ved højt smittetryk/meget fangst må man regne med 4-5 behandlinger.
- Madex/Madex Top kan kombineres med konventionelle fungicider, insekticider og opløselige svovlprodukter. Madex/Madex Top kan ikke blandes med midler der indeholder kobber eller midler med lave- eller høje pH-værdier, som f.eks. sæbe. pH i opløsningen bør være mellem pH 6-8. Må ikke blandes med pH-sænkende produkter.
- Virus er regnbestandigt efter god optørring på blade/frugter. Virus nedbrydes af UV-lys, derfor skal sprøjtning gentages.

Sørg for at bekæmpe

- Madex/Madex Top er skånsomme, biologiske produkter, som ikke kan forventes at have knock-down effekt. **Selv ved små tryktryk er det derfor vigtigt at bekæmpe for at forebygge at der opbygges stort smittetryk.**
- Madex/Madex Top er relativt billige produkter, som er harmløse overfor nyttedyr og de kan blandes med det meste. Det vil sige, der er ingen tungtvejende argumenter for ikke at bruge Madex/Madex Top.
- Feromonforvirring kan ikke stå alene, når der er højt smittetryk.

Æblevikler og feromonforvirring

- Selvom der er hængt feromonforvirring op, kan der også være behov for sprøjtning.
- Vurderingen beror dels på smittetrykket fra 2020, dels på fangst i feromonfælder nu.
- Tabellen viser, hvornår der er behov for supplerende sprøjtning mod æblevikler, når der samtidig er anvendt feromonforvirring. Kilde: Marc Trapman.

Skade året før	Risiko-klasse	
Mindre end 0,5 %	A	• De fleste plantager er i denne risikoklasse • I princippet er yderligere behandling unødvendigt • Kontrollér med feromonfælder • Skadetærskel: totalt 10 æbleviklere
Mellem 0,5-1%	B	• Sprøjtning på toppe i RIMpro
Mere end 1%	C	• Sprøjt hele tidsperioden hvor æg klækker • Udarbejd en strategi i samråd med konsulent

Øvrige viklerarter

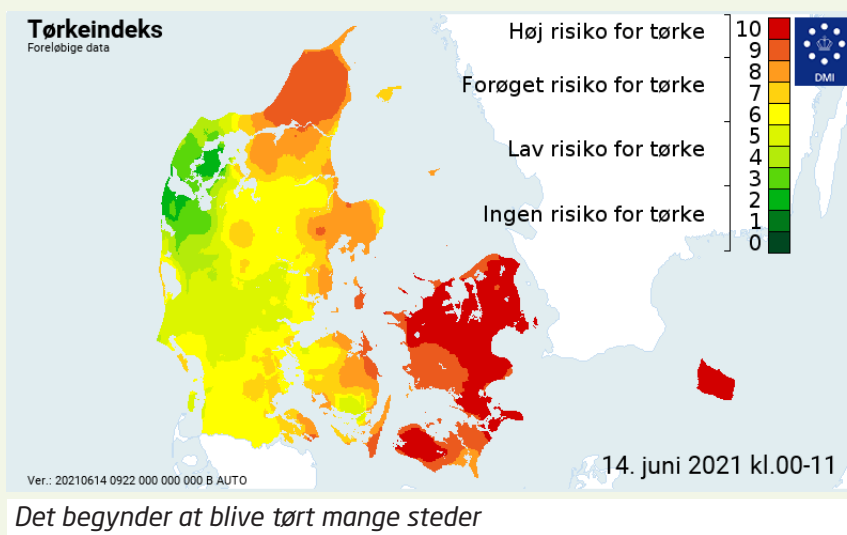
Har man ikke allerede sat feromonfælder op for alle arter nu, haster det!

Ørentvist

Nu er ørentvistens afkom kommet frem. Den vil hjælpe med at holde pærebladlopper, røde lus og blodlus i skak.

Vanding

- Det begynder at blive tørt mange steder - specielt i den øverste del af jordlaget er det tørt.
- Nyplantede træer og træer plantet sidste år, hvor væksten skal holdes i gang, bør der vandes for at holde væksten i gang.
- Clara Frijs og andre småfaldne sorter med god sætning/lavt vækstniveau bør vandes.

Rodbeskæring

- I træer i bæring, hvor der er god frugtsætning, skal man være tilbageholdende med rodbeskæring selvom der er meget vækst. Hvis det tørre vejr fortsætter, vil det få træerne til at lukke ned. Første tiltag til vækstkontrol er derfor at stoppe vandingen.
- Træer "uden frugt" kan rodbeskæres – særligt hvis der ikke er rodbeskåret i vinterhalvåret/foråret. En strategi er at rodbeskære 1 side i den kommende tid, og så se vækst og vejr an for vurdering af om der skal rodbeskæres igen i juli.
- Læs om Regalis/Kudos i tidligere nyhedsbreve.

KONVENTIONELT

Husk! Karate 2,5 WG bliver forbudt at anvende og opbevare 1. juli 2021!

Pærebladlopper

- **Den sidste tid er der fundet bladloppeangreb en del steder. Se efter æg på bagsiden af bladene i skudspidserne.**
- Bladlopper kan komme selvom der ikke var smittetryk året før og selvom man ikke har brugt insekticider. Tjek derfor regelmæssigt for voksne, æg og nymfer.
- Følg med farven på æggene. Æggene bliver mørkorange, når de nærmer sig klækning.
- Når der behandles med Movento så sørg for at æggene er lige ved at klække eller kør når de lige er klækket.
- Movento (2 l/ha) virker på nymfestadiet, når nymferne via fødeoptag får aktivstoffet i sig. Tilsæt gerne spredeklæbemidlet Pronet Alfa ca 1 l/ha eller Aminosol ca 2 l/ha (i pærer må Aminosol gerne bruges i celledelingsperioden).
- Hvis der kun er tale om en så lille population af pærebladlopper, at der ikke er behov for Movento, kan man styrke bladene med hyppige behandlinger med bittersalt 7 kg/ha.

Rød æblebladlus

- Hold øje med angreb af rød æblebladlus. **Med varmen vi har nu, kan angreb eskalere.**
- Teppeki virker lidt langsommere end Mospilan. Ved brug af Teppeki kan der gå mere end en uges tid før effekten kan ses. Teppeki er lidt mere skånsom mod nyttefaunaen end Mospilan.
- Mospilan må højst bruges 2 gange pr sæson.
- Sørg for god dækning. Bladene kan være krøllet flere gange omkring og der kan sidde rigtig mange lus inde i bladene, så selvom begge midler er systemiske, er det en fordel, at sprøjtevæsken afsættes tæt på lusene. Der kan med fordel tilsættes Pronet Alfa (i æbler kan Aminosol ikke bruges i celledelingsperioden).

Blodlus

- Angreb ses som små "vattotter".
- Såfremt angrebet blot er en antydning dvs. kun sporadisk/enkelte steder i plantagen, er der håb for at nyttedyr kan rydde op. Særligt hvis der ikke anvendes Steward/pyrethroid, som skader nyttedyrene.
- Hvis der kun er behov for bekæmpelse af blodlus skal der anvendes Pirimor. Man kan nøjes med at behandle den nederste del af træet, hvis det kun er der angreb ses.

Blodlus. Hvis der kun ses angreb nederst på træerne, kan man nøjes med at behandle den nederste del af træet.

Ukrudt

- **Den 1. juli 2021 bliver en del Glyphosat produkter forbudt.**
- **Det gælder blandt andet: Round-up Ultra (reg.nr. 48-40) og Glyfonova 450 Plus (reg.nr. 11-15) med flere.**
- **Tjek Glyphosat produkter på eget lager!**
- Husk at bekæmpelse med glyphosat-midler ikke bør ske, når saftstrømmen vender. Hvis grønne plantedele rammes, når saftstrømmen er vendt, vil middel som optages, kunne føre til alvorlige skader. Tommelfingerreglen siger, at Round-up kan bruges frem til Skt. Hans.

Rodskud. Hvis der er mange rodskud, skal der ikke bruges for lav dosering af Round-up. Forvent dog ikke at Round-up kan tage de flerårige rodskud - de må fjernes manuelt.

Bladgødning

Dunet frugt	Kvælstof	Urea	1-2	kg
1. sprøjtning	Mangan	Mantrac Pro/Lebosol Mangan 500	0,25	litr.
Dunet frugt	Kvælstof	Urea	1-2	kg
2. sprøjtning	Magnesium	Bittersalt	5	kg
	Bor	Solubor	1	kg
Glat frugt –	Kvælstof	Urea	1-2	kg
1. sprøjtning	Mangan	Mantrac Pro/Lebosol Mangan 500	0,75	litr.
	Zink	YaraVita Zintrac/Lebosol-Zink 700	0,15	litr.
Glat frugt –	Kvælstof	Urea	1-2	kg
2. sprøjtning	Magnesium	Bittersalt	7	kg
	Bor	Solubor	1	kg

ØKOLOGI

Meldug

Vejrudsigten spår fortsat varmt/tørt vejr. **Så det er meldug-vejr.**

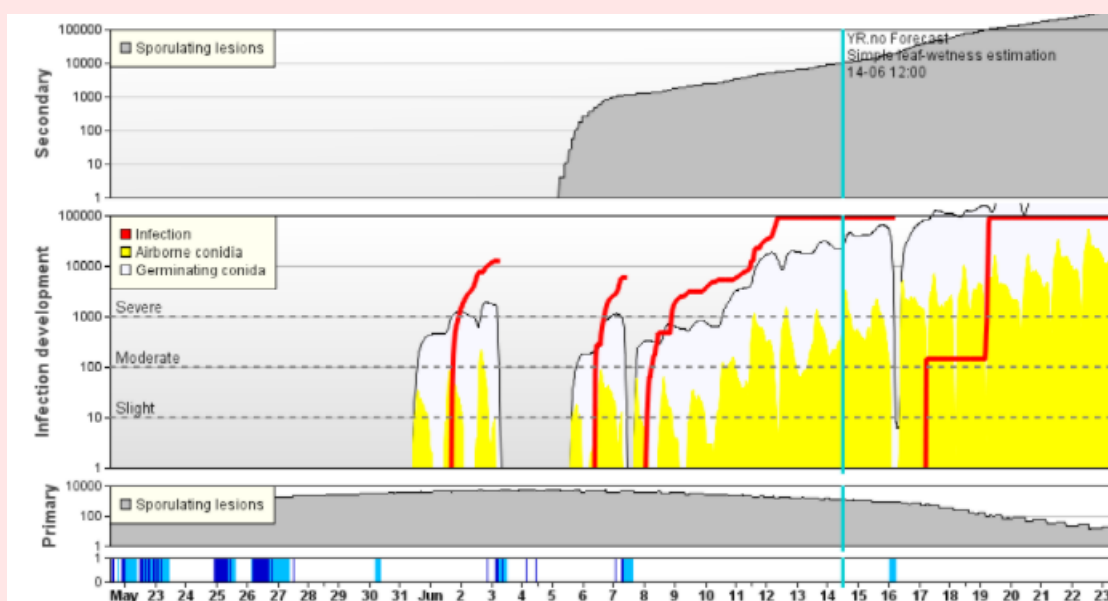
Der er mange nye blade, og de er modtagelige for meldug. Klip meldugsskud væk for at reducere smittetrykket. Særligt modtagelige sorter er blandt andet Ahrista, Santana, Holsteiner Cox, Gråsten, Sunrise, Jonagored, og Elstar.

Klip meldugsskud væk så snart de er fremme for at reducere smittetrykket. Det er første forudsætning for god bekæmpelse. Dette er mest praktisk muligt i unge træer. Angrebene er meget tydelige nu. Ved højt smittetryk er det så godt som håbløst at holde melduggen i skak med sprøjtning alene.

Frigivelse af sporer sker om dagen når det er tørt og varmt (temperaturen skal være over 15 °C). Sporerne spirer om natten når der er høj luftfugtighed. Regn ødelægger spore-strukturerne.

Ved bekæmpelse af skurv med en blanding af 4 kg svovl og 5 kg bagepulver (Armcarb) er der god sidevirkning på meldug. Svovlen beskytter mod infektioner og bagepulver reducerer mængden af sporer, der udslynges fra allerede etablerede infektioner.

Erfaringer siger at blandingen af svovl og natron ikke giver svidninger, hvis der sprøjtes om natten eller meget tidlig morgen.

Varsling af meldug i RIMpro. Varme og tørvejr giver høj infektionsfare

Skurv

Fordi der er lokale forskelle på, hvordan regnen er faldet i løbet af foråret, er der forskel på sporemodningen og mængden af resterende sporer på de forskellige lokaliteter.

Ifølge RIMpro er det nu til at se enden på skurvsæsonen.

Eftersom der er få modne sporer sidst på sæsonen, varsler RIMpro aldrig høj infektionsfare sidst på sæsonen.

Der er fundet skurv i økologiske æbler på flere lokaliteter. Angreb er fra de første infektionsperioder og ses på sporebladene (de ældste blade under frugterne). Mængden af sporer, som frigives herfra, vil langt overstige mængden af ascosporer, som kommer fra de gamle blade på jorden. Uopdaget skurv kan eskalere til voldsomme angreb.

Gå ud og undersøg om I har skurv i jeres plantage. Hvis I har skurv, er det nødvendigt at fortsætte med skurvbekæmpelse i infektionsperioder i resten af sæsonen.

Modstandsdygtige sorter, hvor der ikke findes skurv: Undersøg først omhyggeligt for skurv. Kun hvis man er sikker på, at man har haft god dækning for infektionsperioder hidtil og man ikke finder skurv nu, kan sprøjtning reduceres.

Modtagelige sorter: Selvom der kun varsles lille infektionsfare, er det fortsat på grænsen at reducere på skurvsprøjtningerne nu i de modtagelige sorter.

Røde lus

Nyttedyrene er godt i gang med at reducere angreb af røde æblebladlus. Ørentvister, rovtæger og blomsterfluelarver, gør et stort arbejde.

Ukrudtsbekæmpelse.

Benyt det tørre vejr til at få bund i ukrudtet. Ukrudt (uønsket plantevækst) i træækkerne konkurrerer med vand og næring med træerne. Træerne har brug for vand NU.

Bladgødskning

Hvis I har dokumenteret mangel og konsulenterklæring er det nu tiden at bladgødske med:

På dunet frugt 1. sprøjtning: Mangan: mangan Pro/Lebosol mangan 500: 0,25 l/ha.

På dunet frugt 2. sprøjtning: Magnesium: Bittersalt- 5 kg/ha + Bor: Solubor 1 kg/ha.

På glat frugt 1. sprøjtning: Mangan: mangan Pro/Lebosol mangan 500: 0,75 l/ha+ Zink: Zintrac/Lebosol -Zink 700: 0,15 l/ha.

På glat frugt 2. sprøjtning: Magnesium: Bittersalt- 7 kg/ha + Bor: Solubor 1 kg/ha.

Maya Bojesen

Tlf. 21 71 77 57

myb@hortiadvic.dk

Hanne Lindhard Pedersen

Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47

hlp@hortiadvic.dk